

Les famílies en el treball per projectes: complicitat i col·laboració

Un dels indicis que ens mostra que un projecte comença a fer via i que implica veritablement els infants és que arriba a casa mitjançant converses (explicant el que s'ha fet a l'escola, compartint preguntes, buscant o assajant respostes...), identificant recursos («a casa tinc», «he portat», «el meu pare té o sap»), prosseguint activitats («el meu fill ahir es va passar tota la tarda fent...» o «ahir, al parc, vaig fer més circuits d'aigua i he vist que...»). Quan un projecte vessa del marc de l'escola i arriba a casa és senyal que l'interès dels infants és ben viu i es projecta. Per això, un dels aspectes dels quals cal tenir cura en els projectes és del vincle amb la família.

El millor que pot passar en relació amb les famílies és que hi hagi complicitat i col·laboració (i de totes dues coses, la més important és la primera). La gran majoria de mares i de pares, però, ha viscut una escola molt diferent de l'escola dels projectes. Com es poden implicar en una cosa que no coneixen o que potser no acaben d'entendre? Cal compartir la cultura d'escola a poc a poc i per diverses vies. Una de molt valuosa és, sens dubte, la de les documentacions.

Compartir documentacions fetes per les mestres amb les famílies és convidar a mirar plegats l'activitat dels infants, és compartir una mirada sobre la infantesa, és fer visibles processos d'aprenentatge i camins d'ensenyar. Aquesta és una de les moltes funcions de la tasca de documentar: compartir amb les mares i els pares des de la concreció de l'acció i la reflexió del dia a dia.

Quan el batec dels projectes arriba a casa, els membres de la llar no en resten aliens i per això porten coses a l'escola, s'interessen per les activitats que s'hi realit-

zen, ofereixen ajut, s'il·lusionen, es tornen còmplices i manifesten moltes mostres de sintonia i de proximitat. A vegades també es poden emetre des de l'escola demandes concretes d'ajut, de col·laboració, però mirant sempre que tinguin sentit per als infants, que respectin l'equitat i la igualtat d'oportunitats, que facin visible el pluralisme i la diversitat. Els recursos més valuosos són els que tenim més a prop, i les famílies conformen el nostre primer radi de proximitat.

Molt sovint, també, els projectes donen fruits en obres, descobriments, instal·lacions..., i aquests fruits són susceptibles de ser compartits amb les mares i els pares mitjançant una exposició, un fullet, un espectacle, un itinerari... I es poden compartir de manera senzilla i cuidada, sense forçar una exposició enfora que no sigui adequada, buscant la mesura de cada infant i de cada grup. I, aleshores, els nens i nenes expliquen a la família el camí traçat, i així esdevenen més conscients d'allò que han fet, de per què ho han fet, de què hi han aportat, d'on han partit i on han arribat, de què hi han après..., tot posant paraules a l'experiència, construint coneixement i construint-se personalment. •

Mar Esteve Ràfols

Directora de l'Escola Epiqueia
i professora a la FPCEE Blanquerna-URL. Barcelona
MarER@blanquerna.url.edu